

+ 10 vr), cu toate acestea apartenența mai precisă a fiecărui cromozom la anumită specie urmează a fi stabilită de studii speciale cu ajutorul colorării diferențiate a cromozomilor și al.

2. Pentru prima dată în știința mondială cromozomul impar sau fără soț al 39-lea așa zis „buclucaș”, „scandalagiu” ori „intrigant” pentru că anume el era cauza sterilității absolute a gametofitelor și fertilității nule a hibridilor în F1-F2, sub presiunea backcrossurilor intensive cu hibridii Seyve Villard a fost eliminat din cariotip (nucleu) în citoplasmă. Procesul eliminării s-a produs pe durata a 3 generații (F3, F4, F5) despre ce mărturisesc numărările directe a cromozomilor în plăci metafazice a dividenței mitotice.

3. Între hibridii de F5 au fost depistate specii sintetice artificiale de viță de vie: *Vitis vinifolia*, *V. rotundifera*, *V. cruceștiana*, *V. nigra* și al., care s-au exponențiat genomul nou al viței de vie și îmbină reușit calitatea și cantitatea recoltei speciei *V. vinifera* L. cu rezistența speciei *V. rotundifolia* Michx.

4. În baza hibridului distant DRX-55, de selecție americană, a fost sintetizată o specie nouă de cultură de tipul *V. vinifera* L., similară cu cea, care s-a cultivat pe rădăcini proprii până la apariția filoxerei (1868), dar se deosebește principial de aceasta prin origine hibridogenă și rezistență înaltă la filoxeră.

5. Sinteza genomului nou al viței de vie, care-i asigură calitatea superioară și rezistența viței de vie, a permis în premieră confirmarea pe exemplu speciei *Vitis vinifera* L. a veridicității teoriei cromozomale de ereditare a lui Thomas Morgan, Laureat al Premiului Nobel (1933).

6. Recent s-a stabilit, că sinteza genomului nou al viței de vie, din cromozomii a două specii – *V. vinifera* L. și *V. rotundifolia* Michx. – a fost realizată în corespundere cu cuceririle științei și cercetările de ultimă oră, având același obiect de studiu, ca și în lucrarea „the discovery of how chromosomes are protected by telomeres and the enzyme telomerase”, efectuată de savanții americani Blackburn E.H., Greider C.W., Szostak J. W., Laureați ai Premiului Nobel.

7. Pentru prima dată în practica mondială a fost creată o sursă valoroasă de gene a rezistenței către filoxeră, care poate fi antrenată în hibridări în calitate de donor al acestui caracter fie ca plasmă embrionară, fie ca formă maternă. Utilizarea amplă a acestei surse va permite crearea genofondului în mărime de >10.000 puietei și efectiv de soluționat problema mondială de contracarare a filoxerei.

BIBLIOGRAFIE

1. TOPALĂ Ș., DADU C. Sinteza genomului nou al viței de vie s-a efectuat în R. Moldova pentru prima dată în lume // Agric. Moldovei, 2006.-Nr.5-6.-p.27-29.

2. ТОПАЛЭ Ш. Кариология, полиплоидия и отдаленная гибридизация винограда. 2-ое издание, исправленное и дополненное. Кишинэу 2011.- 560 с.

CZU: 634.8:631.52(478)

AMELIORAREA SORTIMENTULUI VITICOL AL REPUBLICII MOLDOVA

*MACHIDON M.¹, NICOLAESCU GH.², TROFIM AURELIA¹,
ȘEGHEVI I.³, PROCOPENCO VALERIA², LUNGU CORNELIA²*

¹Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante
a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare

²Universitatea Agrară de Stat din Moldova

³Sectorul de Stat Tvardița

Summary. This article shows the results of wine varieties research in the southern part of Moldova on the experimental plot in a. Tvardita village, at the State Commission for the Study of cultivars, for the period 2010-2012.

Key words. Red wine varieties, Viticulture, White wine varieties.

Sortimentul viței de vie determină destinația plantației, iar soiul își manifestă calitățile sale superioare în anumite condiții pedoclimatice. Specializarea viticulturii înseamnă plantații viticole de anumite soiuri.

Lista soiurilor omologate în Republica Moldova este examinată, modificată și completată sistematic de către Comisia de Stat pentru încercarea soiurilor de plante și confirmată de Consiliul Național pentru Soiurile de plante. Ea include cele mai prețioase soiuri și clone, care au demonstrat priorități productive și calitative în raport cu soiurile martor respective și se propun pentru cultivarea pe larg la înființarea plantațiilor de vie în condițiile naturale existente.

Pentru anul 2013 Registrul soiurilor de plante al Republicii Moldova include 80 soiuri de viță de vie, inclusiv: 20 – pentru masă cu bobul alb; 8 – pentru masă cu bobul negru; 6 – soiuri apirene; 22 – pentru vin cu bobul alb; 10 – pentru vin cu bobul negru; 8 – pentru produse alimentare, 6 – soiuri de portaltoi. Sunt admise temporar pentru încercarea în producție 58 soiuri de viță de vie (pentru masă – 38; pentru vin – 15; pentru produse alimentare -2; soiuri de portaltoi – 2; clone – 1). Au fost înregistrate 161 clone de viță de vie, din care 119 - pentru vin (inclusiv: *Aligote* – 3; *Cabernet franc* – 5; *Cabernet Sauvignon* – 12; *Cahrdonnay* – 16; *Gammay* – 5; *Malbec* – 4; *Merlot* – 15; *Miscat ottonel* – 7; *Pinot blanc* – 3; *Pinot gris* – 4; *Pinot noir* – 16; *Risling de Rhin* – 3; *Riesling* – 6; *Sauvignon blanc* – 3; *Sauvignon* – 14; *Traminer* - 4); 9 - pentru masă și 33 clone de portaltoi.

Scopul cercetărilor reflectate în prezenta lucrare este de a evidenția cele mai valoroase soiuri și clone pentru vin de la Sectorul de Stat Tvardița, din Regiunea vitivinicolă de Sud.

MATERIAL ȘI METODĂ

Cercetările au fost realizate la Sectorul de Stat Tvardița a Comisiei de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante, care sunt amplasate în Centru vitivinicol Comrat din Regiunea vitivinicolă de Sud a Republicii Moldova, în perioada 2010-2012.

Cercetările au fost efectuate conform metodelor, standardelor și recomandărilor în vigoare.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Rezultatele testării soiurilor și clonelor la Sectorul de Stat Tvardița sunt reflectate în tabelele de mai jos.

Tabelul 1. Rezultatul testării soiurilor și clonelor pentru vin cu bobul alb, la sectorul de Stat Tvardița (2007-2012)

Nr.	Soiul și clona	Anul plantării	Greutatea strugurelui, (g)			Recolta, (t/ha)			Zaharitatea, (g/dm ³)			Aciditatea, (g/dm ³)		
			media	min	max	media	min	max	media	min	max	media	min	max
1	Chardonnay cl 277**	2003	99,7	96	105	1,81	1,00	2,44	223	220	230	7,7	7,4	7,9
2	Traminer cl R 1**	2003	184,0	168	193	2,58	2,20	3,33	220	211	230	8,1	8,0	8,2
3	Gravesace cl 264	2004	161,0	152	170	2,52	2,00	2,89	213	210	220	7,2	6,9	7,4
4	Demetra	2004	145,7	135	152	7,06	4,22	9,77	203	200	210	7,1	6,5	7,6
5	Pinot blanc cl VCR 1**	2004	231,0	210	250	3,93	2,00	7,78	210	200	220	8,3	8,0	8,5
6	Pinot blanc cl VCR 5**	2004	249,0	240	255	4,30	2,00	8,00	210	200	220	8,3	8,0	8,5
7	Pinot blanc cl VCR 7**	2004	182,3	173	200	4,30	2,00	8,22	207	200	220	8,2	7,9	8,4
8	Chardonnay cl 130**	2004	155,0	148	165	3,36	2,30	4,66	223	220	230	7,6	7,0	8,1
9	Chardonnay cl R 8**	2004	145,7	139	149	3,61	2,60	4,44	217	210	220	7,5	7,0	8,0
10	Chardonnay cl VCR 10**	2004	133,7	127	138	3,66	2,30	4,89	217	210	220	7,4	7,0	7,8
11	Riesling Renano cl R - 2**	2004	129,7	126	134	6,13	4,40	7,11	194	180	201	9,5	8,7	10,2
12	Riesling Renano cl VCR 3**	2004	122,3	112	130	5,15	3,00	6,89	187	180	192	9,5	8,8	10,1
13	Riton (B)**	2004	287,0	280	300	8,64	7,33	9,99	190	180	200	7,8	7,7	7,9
14	Sauvignon cl ISV FV 5**	2004	222,0	216	230	2,48	2,30	2,67	203	200	210	7,8	7,4	8,2
15	Sauvignon cl 917	2004	166,0	159	174	4,24	3,33	5,40	220	200	240	7,9	7,8	8,0
16	Sauvignon cl R 3**	2004	238,3	231	250	2,45	1,80	3,33	200	190	210	7,7	7,2	8,2
17	Traminer cl VCR 6**	2004	170,7	167	175	3,97	3,11	4,89	213	200	230	7,6	7,1	8,0
18	Lumița**	2004	134,3	125	140	7,00	3,48	9,11	203	170	230	9,6	9,0	10,1
19	Ugni blanc cl 480	2004	211,3	204	225	5,07	4,10	6,67	180	170	190	10,0	8,9	11,0
20	Festivalinii	2004	123,3	120	128	7,43	6,89	8,40	217	210	222	7,3	7,2	7,4

Notă: ** înregistrate

Greutatea medie a strugurelui diferă de la un soi / clonă la altul. Aceasta a fost în limitele 99,7 g (Chardonnay cl 277) și 287,0 g (Riton). Cel mai mic strugure în perioada de analiză s-a înregistrat la clona Chardonnay cl 277 și a constituit 96 g (anul 2010), iar cel mai mare strugure a înregistrat soiul Riton cu 300 g (anul 2011).

Recolta recalculată la 1 ha a fost cuprinsă de valori între 1,81 t (Chardonnay cl 277) și 8,64 t (Riton). Cea mai mică recoltă a fost înregistrată pentru clona Chardonnay cl 277, care a constituit 1,00 t (anul 2010), iar cea mai mare pentru soiul Riton și a constituit 9,99 t (anul 2011).

Conținutul mediu al zahărului în boabe a fost în limitele 180 g/dm³ (Ugni blanc cl 480) și 223 g/dm³ (Chardonnay cl 130). Conținutul în zaharuri cel mai mic s-a înregistrat în anul 2011 pentru Ugni blanc cl 480 și a constituit 170 g/dm³, iar cel mai înalt conținut s-a înregistrat în anul 2011 pentru Sauvignon cl 917 și a constituit 240 g/dm³.

Conținutul mediu a acidității titrabile în boabe a fost în limitele 7,1 g/dm³ (Demetra) și 10,0 g/dm³ (Ugni blanc cl 480). Conținutul cel mai mic a acidității titrabile s-a înregistrat în anul 2012 pentru Demetra și a constituit 6,5 g/dm³, iar cel mai înalt conținut s-a înregistrat în anul 2011 pentru Ugni blanc cl 480 și a constituit 11,0 g/dm³.

Pentru soiurile și clonele cu bobul alb perioada de maturare tehnologică a parvenit diferit de la an la an în funcție de condițiile meteorologice. Așa dar, pentru anul 2010 aceasta au fost în limitele 16.09.08-05.10; pentru anul 2011 aceasta au fost în limitele 09.09-20.09; pentru anul 2012 aceasta au fost în limitele 20.08-03.09.

Tabelul 2. Rezultatul testării soiurilor și clonelor pentru vin cu bobul colorat, la sectorul de Stat Tvardița (2010-2012)

Nr.	Soiul și clona	Anul plantării	Greutatea strugurelui, (g)			Recolta, (t/ha)			Zaharitatea, (g/dm ³)			Aciditatea, (g/dm ³)		
			media	min	max	media	min	max	media	min	max	media	min	max
1	Cabernet Sauvignon cl 191**	2003	154,7	101	185	4,14	2,88	5,55	193	190	200	9,0	8,9	9,1
2	Cabernet Sauvignon cl R 5**	2003	107,7	98	120	4,66	4,20	5,33	193	190	200	9,0	8,7	9,3
3	Cabernet Sauvignon cl 1 D	2003	104,0	95	115	3,05	2,00	4,26	197	190	200	8,8	8,6	9,0
4	Cabernet Sauvignon cl 338**	2003	104,7	102	110	3,94	3,11	5,11	193	190	200	8,5	8,1	8,8
5	Cabernet Sauvignon cl 15**	2003	129,7	125	138	2,79	1,50	4,00	193	190	200	8,6	8,2	9,0
6	Gammay de Bouze cl 223**	2003	99,0	95	105	2,56	1,90	3,11	208	195	220	9,2	8,9	9,4
9	Merlot cl 182	2003	194,0	180	211	3,49	0,24	5,55	203	200	210	8,3	8,3	8,3
12	Merlot cl 347**	2003	181,7	170	195	3,20	0,48	5,33	203	200	210	8,3	8,2	8,4
14	Merlot cl 519**	2003	186,3	179	200	3,29	0,48	4,89	203	200	210	8,4	8,4	8,4
15	Malbec cl 594**	2003	106,3	102	115	1,98	0,60	3,11	207	200	210	8,4	8,0	8,8
16	Malbec cl 595**	2003	168,0	124	200	1,89	0,80	2,89	213	210	220	8,5	8,1	8,9
17	Cabernet Sauvignon cl ISV FV 5*	2004	128,3	121	136	3,85	2,90	4,44	197	180	210	8,8	8,4	9,2
18	Cabernet Sauvignon cl FV 6	2004	140,7	127	155	4,16	2,70	4,89	197	180	210	8,7	8,2	9,1
19	Cabernet Sauvignon cl 169**	2004	135,3	116	158	4,75	3,10	5,78	197	180	210	8,8	8,3	9,3
24	Cabernet Sauvignon cl 170	2004	120,0	115	130	3,41	2,00	4,22	193	180	210	8,6	8,2	8,9
25	Cabernet Franc cl 214**	2004	144,7	135	160	7,79	6,70	9,11	200	190	210	8,8	8,4	9,2
26	Cabernet Franc cl 396	2004	154,3	146	165	6,40	5,20	7,33	203	190	210	8,7	8,3	9,0
27	Cabernet Franc cl 622	2004	145,7	127	170	6,18	5,20	6,89	200	190	210	8,7	8,3	9,1
28	Eghiodola cl 600 SO4	2004	187,3	173	205	3,53	2,80	4,00	201	200	202	8,5	8,3	8,6
29	Eghiodola cl 600 (101-14)	2004	179,7	169	190	3,81	3,10	4,22	201	200	202	8,5	8,3	8,6
30	Merlot cl ISV FV 4	2004	169,7	164	180	3,52	2,20	4,44	207	200	210	8,4	8,1	8,6
34	Merlot cl 314	2004	174,0	164	190	1,78	0,22	2,89	205	195	220	8,5	8,2	8,8
35	Merlot cl 348**	2004	166,7	157	183	2,46	0,22	3,61	202	195	210	8,4	8,2	8,6
36	Pinot noire cl R 4**	2004	129,7	110	146	3,88	1,55	6,00	213	200	240	7,9	7,8	8,0
37	Pinot noire cl VCR 15	2004	148,0	125	172	3,78	2,80	4,32	215	200	240	7,9	7,8	7,9
38	Pinot noire cl 665	2004	129,0	110	162	2,25	0,80	4,18	217	210	222	7,9	7,8	8,0
39	Pinot noire cl 666	2004	105,7	102	112	2,61	1,40	4,67	217	210	220	8,1	7,9	8,3
40	Pinot noire cl 667**	2004	123,3	117	135	2,15	1,20	3,49	220	220	221	8,4	8,0	8,7
41	Pinot gris cl VCR 5**	2004	178,7	160	198	3,74	2,44	5,68	218	200	240	7,7	7,4	8,0
42	Pinot gris cl R 6**	2004	164,0	146	182	3,72	2,44	5,11	218	200	240	7,7	7,4	7,9
43	Zamfira	2004	242,0	230	265	8,45	6,70	10,22	207	200	220	7,5	6,9	8,0

Notă: ** înregistrate

Greutatea medie a strugurelui diferă de la un soi / clonă la altul. Aceasta a fost în limitele 99,0 g (Gammay de Bouze cl 223) și 242,0 g (Zamfira). Cel mai mic strugure în perioada de analiză s-a înregistrat la clona Gammay de Bouze cl 223 și a constituit 95 g (anul 2010), iar cel mai mare strugure a înregistrat soiul Zamfira cu 265 g (anul 2011).

Recolta recalculată la 1 ha a fost cuprinsă de valori între 1,78 t (Merlot cl 314) și 8,45 t (Zamfira).

Cea mai mică recoltă a fost înregistrată pentru clona Merlot cl 314, care a constituit 0,22 t (anul 2010), iar cea mai mare pentru soiul Zamfira și a constituit 10,22 t (anul 2012).

Conținutul mediu al zahărului în boabe a fost în limitele 193 g/dm³ (Cabernet Sauvignon cl 338) și 220 g/dm³ (Pinot noire cl 667). Conținutul în zaharuri cel mai mic s-a înregistrat în anul 2010 pentru Cabernet Sauvignon cl 170 și a constituit 180 g/dm³, iar cel mai înalt conținut s-a înregistrat în anul 2011 pentru Pinot gris cl VCR 5 și a constituit 240 g/dm³.

Conținutul mediu a acidității titrabile în boabe a fost în limitele 7,5 g/dm³ (Zamfira) și 9,2 g/dm³ (Gammay de Bouze cl 223). Conținutul cel mai mic a acidității titrabile s-a înregistrat în anul 2012 pentru Zamfira și a constituit 6,9 g/dm³, iar cel mai înalt conținut s-a înregistrat în anul 2011 pentru Gammay de Bouze cl 223 și a constituit 9,4 g/dm³.

Pentru soiurile și clonele cu bobul colorat perioada de maturare tehnologică a parvenit diferit de la an la an în funcție de condițiile meteorologice. Așa dar, pentru anul 2010 aceasta au fost în limitele 16.09.08-05.10; pentru anul 2011 aceasta au fost în limitele 20.09-27.09; pentru anul 2012 aceasta au fost în limitele 28.08-06.09.

BIBLIOGRAFIE

1. Catalogul soiurilor de plante pentru anul 2013. Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante. Chișinău, 2013
2. Corobca, V., Nicolaescu, Gh., Apruda, P. Afaceri în viticultură (ediția a II). Chișinău - ACSA: FEP "Tipografia centrală", 2009, 140 p., 8 c.a. ISBN 978-9975-78-843-4.
3. Nicolaescu, Gh., Cazac, T., Vacarciuc, L., Cebotari, V., Cumanici, A., Nicolaescu, Ana, Hioară, Veronica. Filiera vitivinicolă Republicii Moldova - starea și perspectivele dezvoltării. Inst. Italian de Comerț Exterior, Univ. Agrară de Stat din Moldova; red. gen. Gheorghe Nicolaescu; Ch.: S. n., 2010. Tipogr. "Print-Caro" SRL. 133 p., 14 c.a. ISBN 978-9975-4152-5-5.

УДК: 634.8:631.563

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ФАВ ПРИ ХРАНЕНИИ ВИНОГРАДА

ПОТАПЕНКО А.Ю., ЯКОВЛЕВА Н.А.

ГНУ Всероссийский научно-исследовательский институт виноградарства и виноделия имени Я.И. Потапенко Россельхозакадемии, г. Новочеркасск, Россия

Summary. The regularities in the accumulation of sugar, reducing the acidity in enhancing growth and improving aging shoots of vines in the processing of physiologically active substances Sweet, Vapor Gard and Ekogel.

Key words: grapes, grades, physiologically active substances, transportability, storage, exit of commodity grapes.

ВВЕДЕНИЕ

Современное сельское хозяйство уже невозможно представить без использования регуляторов роста (РР). Часть из них нашли свое достойное место и с успехом применяются в виноградарстве, часть находится в стадии экспериментального изучения. Регуляторы, продуцируемые растениями для управления собственными процессами развития - это естественные или эндогенные (фитогормоны), а искусственно синтезированные - синтетические или экзогенные. Если первая группа регуляторов представляет в основном научный интерес, то вторая широко используется для решения многих практических задач. Когда состав регуляторов сбалансирован, оптимален, ни один из компонентов не доминирует над остальными - растение чувствует себя комфортно, хорошо растет и формирует высокий урожай хорошего качества [1, 2, 3]. С помощью регуляторов решаются многие вопросы по эффективному воздействию на виноградное растение, в том числе на транспортабельность и хранение.

МЕТОДИКА И МАТЕРИАЛЫ ИССЛЕДОВАНИЯ.

В ГНУ ВНИИВиВ проведены опыты по обработке РР Свит хорошо зарекомендовавшим себя в производстве и хранении сортов винограда - Памяти Вердеревского, Молдова и Юбилей Молдавии и обработке РР Свит, Вапор Гард и Экогель на сорте селекции ГНУ ВНИИВиВ